

Vysídlenci, ktorí priniesli a zachovali vieru

KAZACHSTAN JE DEVIATY NAJVÄČŠÍ ŠTÁT NA SVETE A NEZÁVISLOSŤ ZÍSKAL PO ROZPADE ZVÄZU SOVIETSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLÍK V DECEMBRI 1991. VIERU DO KRAJINY PRINIESLI ĽUDIA VYSÍDLENÍ DO GULAGOV Z INÝCH KRAJÍN

BLANKA KRAJČÍKOVÁ, KMBM

Za sovietskeho režimu deportovali politicky nepohodlných ľudí – prevažne Rusov, Ukrajincov, Nemcov a Poliakov – do pracovných táborov, takzvaných gulagov v Rusku a do kazašskej stepi. Práve oni priniesli do Kazachstanu katolícku vieru a odovzdávali ju ďalej. Cirkev dnes už tvorí maličké stádo, predovšetkým z potomkov týchto vysídlených predkov uprostred 60-percentnej väčšiny moslimov. Náboženská sloboda je v krajine obmedzená. Na verejnosti sme nemohli hovoriť o Bohu a spoločne sa modliť. Cirkev nemá prístup do škôl, nemocníc, väzníc, náboženský život sa musí odohrávať v kostole, na fare, v kláštore, ale nie napríklad v športovej hale či kinosále. Po príchode sa musí misionár hlásiť a zaregistrovať na cudzineckej polícii a na príslušnom úrade, ktorý mu vystaví povolenie na duchovnú službu. V kostole sme sa modlili po rusky, do kazaštiny sú preložené iba základné modlitby.

S Božím milosrdenstvom v srdci
Teritoriálne vzdialenosti sú v Kazachstane obrovské. Čo sa týka počasia, v lete tam býva sucho a horúco, najviac 35 stupňov Celzia, v zime najmenej mínus 30 stupňov. Na ceste i na

sr. Blanka, sr. Angelina, sr. Anastasis pred kláštorom

chodníkoch sa vytvára ľad, preto sme na topánkach nosili protišmykové mačky. Prvý sneh napadol v polovici októbra. Zima bola pekná, pretože bolo stále veľa snehu a k tomu svietilo slnko. Po meste jazdili nákladiaky a odvážali sneh za mesto.

Naša farnosť bola plošne veľká ako pol Slovenska. K otcovi arcibiskupovi sme to mali autom okolo päťsto kilometrov. Misionári a rehoľné sestry v našom dekanáte pochádzali prevažne z Poľska, Rakúska a Nemecka.

Pôsobila som v Petropavlovsku, 200-tisícovom meste na severe krajiny, na Sibíri, vzdialenom asi 60 kilometrov od ruských hraníc. V kláštore sme boli tri rehoľné sestry: Ukrajinka, Bieloruska a ja. Medzi sebou sme hovorili po poľsky. V našom dome bývalo 12 chudobných dievčat

interiér Sanktuária Božieho milosrdenstva

z okolitých dedín. Študovali na stredných školách v meste a naše rehoľné spoločenstvo im poskytovalo materiálne, sociálne i duchovné zázemie. Podieľali sme sa tiež na pastorácii vo farnosti. Učili sme náboženstvo, katechizovali dospelých, viedli sme detský klub a cez prázdniny sme organizovali detský tábor. Starali sme sa aj o Kostol Božieho milosrdenstva a sakristiu.

Vo farnosti pôsobili redemptoristi, Poliáci, s ktorými sme jazdili do odľahlých filiállok. Oni vysluhovali sviatosti a my sme katechizovali rodiny. Keď nás niekam pozvali, hlásali sme posolstvo Božieho milosrdenstva a zúčastňovali sme sa na rôznych akciách v rámci diecézy. Veľa našej energie si vyžadoval dom a obrovská záhrada. Keďže sa dom opravoval, pozastavenie všetkých pastoračných aktivít pre pandémiu bolo pre nás veľkým odľahčením.

Život hlboko v stepi

Po svojej vyše ročnej misii som si odniesla hlboký dojem zo života ľudí žijúcich v odľahlých dedinách hlboko v stepi. Často v nich chýbala kanalizácia, asfaltová cesta, internet, v zime zostali úplne odrezané od civilizácie. Aby tamojší ľudia prežili, živili sa chovom kráv, sliepok, kôz, býkov, husí a koní, obrábali záhrady a polia. Celý ich život sa krútil okolo hospodárstva a statkov, žili bez väčšieho kultúrno-spoločenského využitia. Na rozptýlenie im ostávala

krčma a alkohol. O to viac mi po prílete do Európy udel do očí prepych, plytvanie a nevďačnosť. Keď som sa vracala na Slovensko, v reakciách ľudí som cítila akoby závišť. Jeden farník si povzdychol: „Opúšťate nás? No áno, idete do vyspelej Európy.“ Miestni obyvatelia vedia, že žijú v materiálnej biede. Z televízie poznajú Európu, Ameriku a porovnávajú. Mnohí potomkovia vysídlencov sa už vrátili do svojej vlasti, iní odchádzajú za lepším životom do susedného Ruska. Na ulici sa ma bežne pýtali, odkiaľ pochádzam, a divili sa, prečo som prišla k nim, čo sa mi tam môže páčiť. Našu vlasť poznali ako Československo s hlavným mestom Praha.

A na ilustráciu jeden nezabudnuteľný zážitok z pastorácie. Raz v nedeľu sme šli s kňazom do filiálky, kde mal slúžiť svätú omšu. Skúsťe si to predstaviť: 150 kilometrov jazdy autom po jedinej, prevažne rovnej ceste bez zákrut. Nikde živej duše, sem-tam auto. Na svätej omši sa zúčastnilo sedem ľudí, z toho štyri deti a jedna pravoslávna „bábuška“. K svätému prijímaniu pristúpila iba mamička detí. Dedina sa nachádzala hlboko v stepi. Cesty boli bez dopravného značenia, nevedeli sme sa odtiaľ vymotať, ani rozlíšiť, čo je cesta a čo pole. Nadlho mi utkvelo v pamäti, ako kňaz precestoval pol dňa kvôli siedmim dušičkám!

Kaplnka vo Vazviženke pri ruských hraniciach